

Nagy Adrienn

Környezetismeret felmérő feladatlapok 3. osztály

Megoldókulcs

ELŐSZÓ

Kedves Szülők, kedves Gyerekek!

Ez a dokumentum azzal kívánja segíteni az Önök és a Ti munkátokat, hogy a feladatokhoz megoldásokat, megoldási javaslatokat, ötleteket adunk. A Megoldókulcs minden feladatlap teljes megoldását tartalmazza.

Gyerekek! Javasoljuk, hogy először mindig önállóan próbáljátok megoldani a feladatokat, és csak akkor forduljatok a Megoldókulcshoz segítségül, ha egyáltalán nem boldogultok velük. Akkor tökéletes a tudásotok, ha magatoktól vagytok képesek a feladatok megoldására.

A feladatok többsége a leckék főszövege alapján megoldható, de vannak olyan feladatok, amelyekhez el kell olvasnotok a kiegészítő részeket is. Ha mégsem sikerül egy-egy feladat megoldása, akkor se csüggedjete el, olvassátok el még egyszer alaposan a tankönyvet!

Szülők! Ne felejtsek el, tanulni mindig azt jelenti, hogy gondolkodni is kell! Kérjük Önöket, hogy 1-1 feladatlap megoldásánál először mindig hagyják gyermeküket önállóan dolgozni. Minden megoldott feladat segít mérni, és ellenőrizni a megszerzett tudást; és átlátható, összefoglalható általuk az órán tanult tananyag. Amennyiben segítségre van szüksége gyermekének, bekapcsolódhat megoldási javaslatokkal.

A Megoldókulcs minden esetben tartalmazza a feladatok pontszámát is.

Reméljük, kiadványunk segítséget fog jelenteni Önöknek/Neknek!

A szerző

1. felmérő feladatlap

1. 1. búza ④.kő 7. borz 10. róka ⑬.ősz 10
 ②.füst ⑤.levegő ⑧.szén ⑪.jégvirág 14. kökény
 ③.hóember 6. csiperke ⑨.asztal ⑫.földgáz ⑮.víz

2. a) fémből készült tárgy képe
 gumiból készült tárgy képe
 üvegből készült tárgy képe
 papírból készült tárgy képe

b) 1: fém 2: gumi 3: üveg 4: papír

- c) törékeny: téphető: vízhatlan: érdes:
 kemény: éghető: hajlékony: átázik:

3. a)
- | Ismeretszerzésre,
szórakozásra | Környezetünk
tisztán tartására | Táplálékok
elkészítésére |
|-----------------------------------|-----------------------------------|-----------------------------|
| 3, 8, 10, 12, 15, 17, 19 | 1, 5, 6, 11, 16, 18 | 2, 4, 7, 9, 13, 20 |

b) Kiszínezni: 1, 2, 3, 5, 6, 8, 9, 12, 13

c) Elektromos dolgok közelébe ne kerüljön víz, vizes dolog!

4. ☐ A tárgyak fejlődnek, szaporodnak, táplálkoznak, mozognak. Önállóan változásra képesek.
☒ A tárgyak nem képesek önmaguktól mozogni, táplálkozni, fejlődni, szaporodni. Önmaguktól változásra képtelenek, vagyis élettelenek.

5. a)
- | | szem
rajza | | nyelv (száj)
rajza | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
- b)

6.

12

7.

Ha két tárgy összeütközése során legalább az egyik alakja tartósan megváltozik, rugalmatlan ütközésről beszélünk. **H** Két test összeütközése mindig hangtalanul történik. **H** Csak két mozgó test között jöhet létre ütközés. **H** A mozgást létrehozhatja emberi erő, természeti erő és elektromos áram is. **I** Természeti erő például a szél, a víz, a kő. **I**

5

2. felmérő feladatlap

1.

Az anyagok egyik legjellemzőbb tulajdonsága a halmazállapot.

14

Szilárd anyagok	Folyékony anyagok	Légnemű anyagok
1, 5, 8, 10	2, 4, 6, 7, 12, 14	3, 9, 11, 13

2.

a)

szilárd

folyékony

légnemű

3

b) A hőmérséklet változás hatására.

1

3.

Általában láthatatlanok. l

8

Meghatározható alakjuk van. sz

Összenyomhatóak. f

Kitöltik a rendelkezésükre álló teret. l, f

Nem összenyomhatóak. f

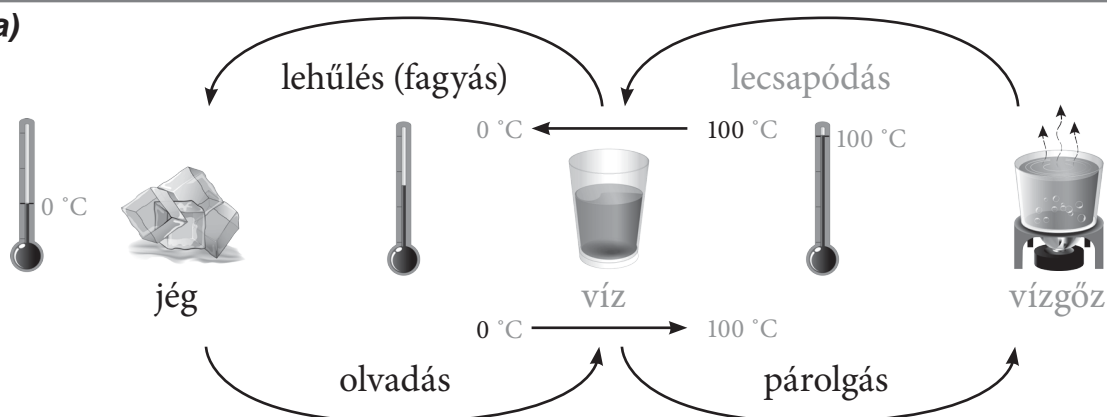
Kézzel fogható anyagok. sz

Légzéssel jutnak a szervezetünkbe. l

0 Celsius-fokon szilárd állapotú anyaggá változnak. f

4.

a)

6

b) Hány °C-on olvad meg a jég? 0

Mennyi a víz forráspontja? 100

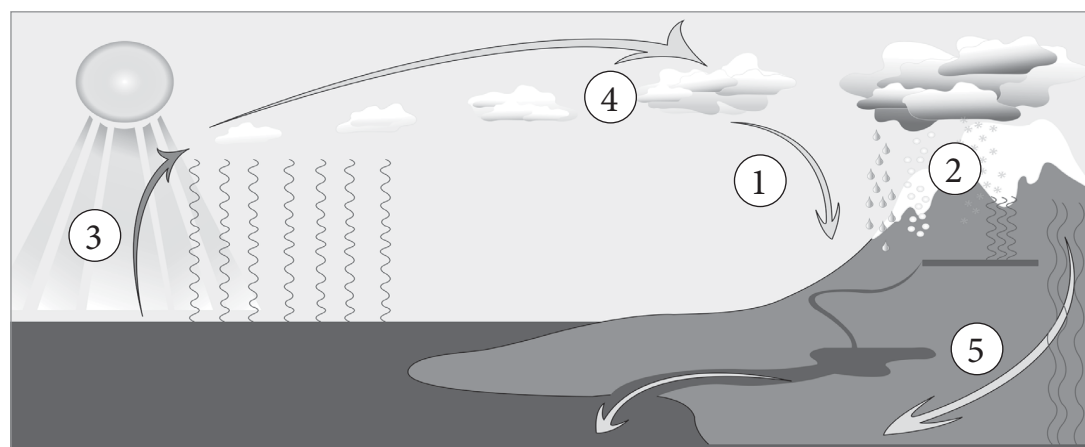
Milyen halmazállapot-változás következik be forrás után? párolgás

Hogyan lesz a párából víz? lecsapódás

4

5.

a)

5

b) A felmelegedés hatására a páradús levegő felszáll, majd a hideg légtérben lehűl. A pára kicsapódik és felhővé alakul. A felhőből a csapadék visszahull a földre, ami beszivárog a talajba. Ennek a folyamatnak az állandó ismétlődése a víz körforgása.

5

6. Oldódás: 1, 3, 5, 6 Olvadás: 2, 4 6

7. Barát: Sok állatnak élőhelye.
Ellenség: Természeti katasztrófa alkalmával (árvíz) 2

8. a) 1. éghető anyag 2. oxigén 3. megfelelő hőmérséklet 3

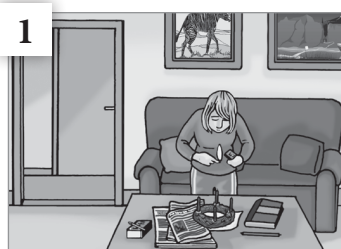
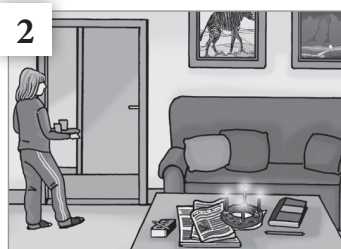
b) füst, hamu, hó 3

9. a) 2 4

b) 105 2

105

112

3. felmérő feladatlap

1. Ami nélkül nincs élet! Az élet alapvető szükséglete 5

Életfeltételek:	Életjelenségek:
– levegő – víz – napsugárzás – megfelelő hőmérséklet – tápanyag	– táplálkozás – növekedés, fejlődés – szaporodás – mozgás – légzés

2. 1. növények 2. állatok 3. emberek 3

3. a) A bokornak nincs törzse.

1

b) Fa: gyökér-törzs-lombkorona Bokor: gyökér-szár-lombkorona

6

4.

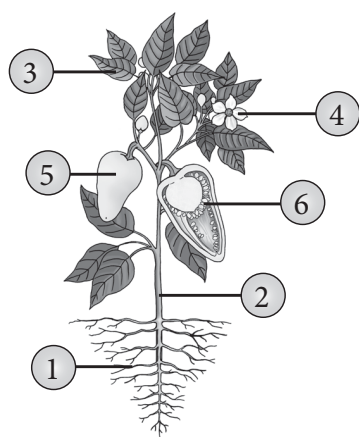
	Lombhullató	Örökzöld
Téli nyugalmi állapotban van.	X	
Levelek nem egyszerre hullanak le.		X
Alkalmazkodnak az évszakok időjárásaihoz.	X	
Mindig zöld színűek.		X
Levelek ősszel elszíneződnek, lehullanak.	X	
Gyakori fái a fenyők.		X
Tavasszal fejlődnek ki az új lomblevelek.	X	
A gyümölcsfák is ilyenek.	X	

8

5. a) paprika

1

b)

1. gyökér

2. szár

3. levél

4. virág

5. termés

6. mag

6

c) Melyik növényi részeket mutatják be az alábbi mondatok? Írd a számukat a mondat elé!

6

2 Szállítja a tápanyagot, tartja a leveleket, a virágokat és a terméseket. Hosszától függ a növények magassága.

4 Színével, illatával csalogatja a rovarokat. A növény szaporítószerve, belőle fejlődik ki a termés.

1 Vizet, tápanyagot visz a talajból. Rögzíti a növényt.

3 A növény légzőszerve. Itt történik a tápanyagkészítés, mely a fejlődését biztosítja.

5 Magvakat tartalmaz, biztosítja az utódnövények létrejöttét.

6 Új növény fejlődik belőle.

6.

a) 1. fás szárú 2. lágy szárú

b) 2. Zöld színű, puha, hajlékony, nedvességben bővelkedő, összenyomható. Többnyire egy évig él.

1. Lombkorona ágai, gallyai, vesszői, törzse. Kemény, nehezen törhető, rendszerint kéreg borítja. Több évig fejlődik.

c)

1.

2

2.

2

7.

kúszik, kapaszkodik, fut, ágaskodik, hajlik, csavarodik, tekeredik,
kibújik, törik, terjeszkedik, lebeg, helyet változtat, növekszik

7

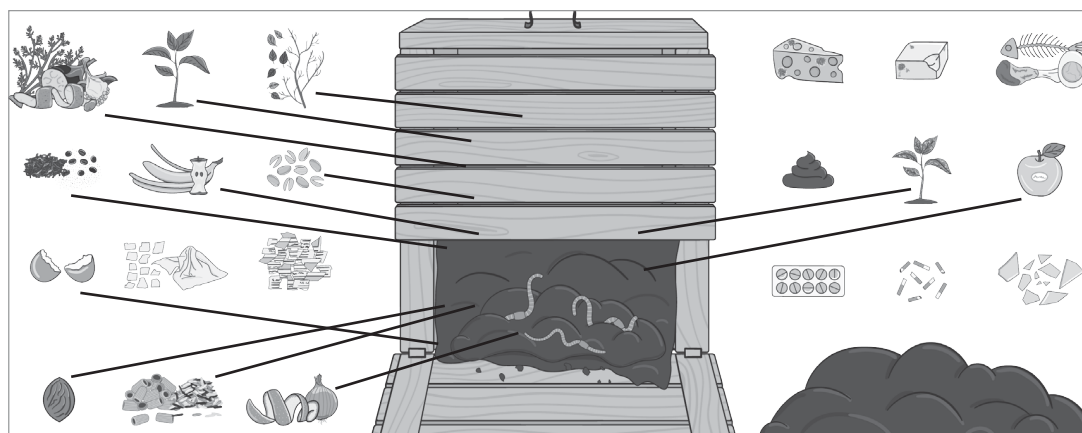
8.

A növények nélkülözhetetlenek az emberiség és az állatvilág számára. I
 A növények fontos energiaforrások. H
 A gabonanövényekből készítik a kenyeret. I
 Légzésük során az embereknek, állatoknak fontos oxigént bocsátanak ki. I
 A növények csak szárazföldön élnek. H
 A növényekből nem készíthetünk különböző tárgyakat. H
 Az erdő a növények és az állatok életközössége. I
 Az erdő a Föld tüdeje. I
 A virágok nem élénk színűek. H
 A növények között vannak mérgezők is. I
 A gyógynövényeknek csak a levelük gyógyhatású. H
 A gyógynövényeket csak teában fogyaszthatjuk. H

12

9.

a)

12

b) Tápanyagban gazdag termőföld előállítása.

Mindenféle hulladék összegyűjtése.

Növényi hulladékok újrahasznosítása.

2

4. felmérő feladatlap

1.

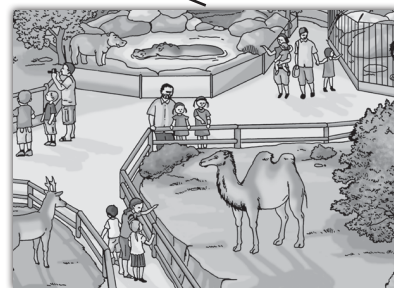
a)

6

Természetes

Mesterséges

b)

Ház körül élő állatok A		Vadon élő állatok B
Haszonállatok	Házi kedvencek	vaddisznó, őz
sertés, kacska	cica, kutya	

6

c) **B** Maguk alakítják ki a lakóhelyüket...

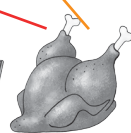
2

A Az ember gondoskodik róluk, eteti, itatja őket...

2.

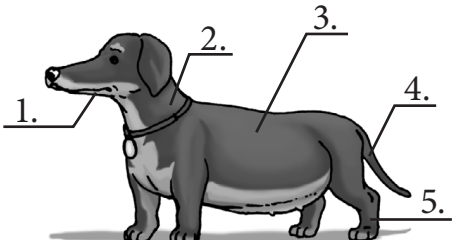

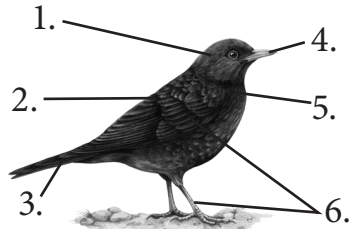
7

3. 1. emlősök 2. madarak 3. rovarok 4. halak 5. kételtűek 6. hüllők 3

4. Nevüket onnan kapták, hogy utódaik az anyaállat testében fejlődnek. I Születésük után az anya emlőiben lévő tápanyaggal táplálkoznak, szopnak. I Nem elevenszülők. I Legfejlettebb gerincesek, csontvázuk van. I Testüket szőr borítja. I Két pár lábuk van. H A csontvázhoz tapadó izmok segítségével mozognak. I Az emlősök csak szárazföldön élnek. H Táplálkozásuk változatos, lehetnek növényevők, ragadozók, mindenevők. I Repülő életmódot nem folytatnak. H Nem tüdővel lélegeznek. H Előfordulási helyük lehet szárazföld, levegő és víz. I 12

5. 1. fej 2. nyak 3. törzs 4. farok 5. végtagok 5

6. 1. fej 2. törzs 3. farok 4. csőr 5. nyak 6. végtagok 6

7. a) A fészeklakó B fészekhagyó 2

A 1, 3, 4, 6, 8

1. A fészekben kevés fióka van.
2. Kikelés után követik az anyamadarat.
3. Fiókái csupaszon születnek.
4. Magatehetetlenek.
5. Önállóan táplálkoznak.
6. Szüleik táplálják őket.
7. Pehelytollak borítják a testüket.
8. Fiókáik egy ideig a fészekben maradnak.

B 2, 5, 7

b) 8

8.

Egy pár lába van.

Szárnya az első pár végtag módosulása.

Repülőképességét az evezőtollak határozzák meg.

Tüdővel lélegzik.

4 lába van.

Jellemző testrésze a farok.

Eleven-szülő.

Testét szőr fedi.

Tojással szaporodik.

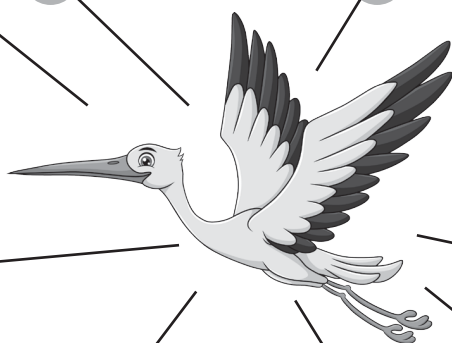
Bőrét toll borítja.

Az anyállat tejjel táplálja utódait.

Mellső végtagjai szárnná alakultak.

Csőrük, lábuk változatos formájú.

Környezetük lehet szárazföld, levegő, víz.

8

9.

a)

☒		☒		☒		☐		☒		☐		M
☒		☐		☒		☒		☒		☒		E
☒		☒		☐		☒		☐		☐		E
☐		☐		☒		☐		☐		☒		E
☒		☒		☐		☒		☐		☐		M

5

b)

c)

d)

e)

5

13

2

2

10.

	Igaz	Hamis
Színükkel, alakjukkal beolvadnak a környezetükbe.	X	
Riasztó külsejükkel védekeznek.		X
Nincs olyan állat, amelyik meg tudná változtatni a színét.		X
Mérgező anyagokkal kenik be magukat.		X
A felborzolt szőrüket, tollukat kemény tüskévé alakítják.		X
A legtöbb hím állat kültakarója feltűnő, ami segíti a párvalasztásban (szaporodásban).	X	

6

5. felmérő feladatlap

1.

a)

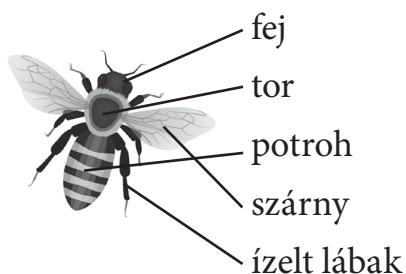
méh

szarvasbogár

2

b)

11

c) kemény fedőszárny

2

d) A szarvasbogár, mert rendelkezik egy kemény fedő szárnyal is.

2

2.

a)

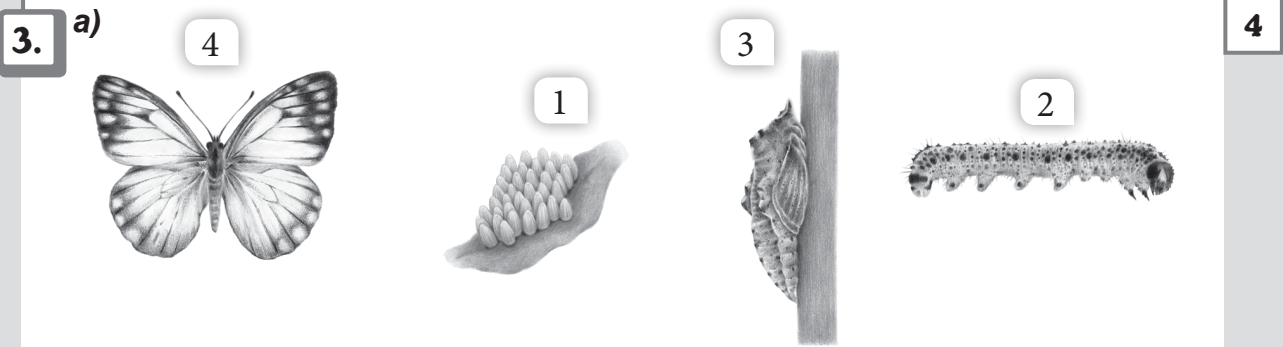
Rovarak: 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12

Bogarak: 1, 2, 5, 7

12

b) Minden bogár rovar, de nem minden rovar bogár. I

1

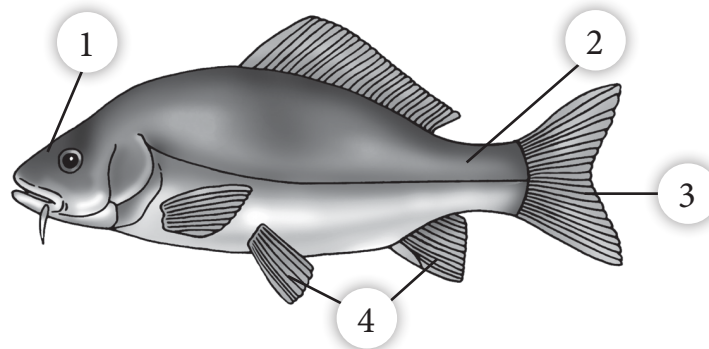
b) A lepkék fejlődése a teljes átalakulás, ilyen a bogarak fejlődése is.

1

4. a) halak

1

b)

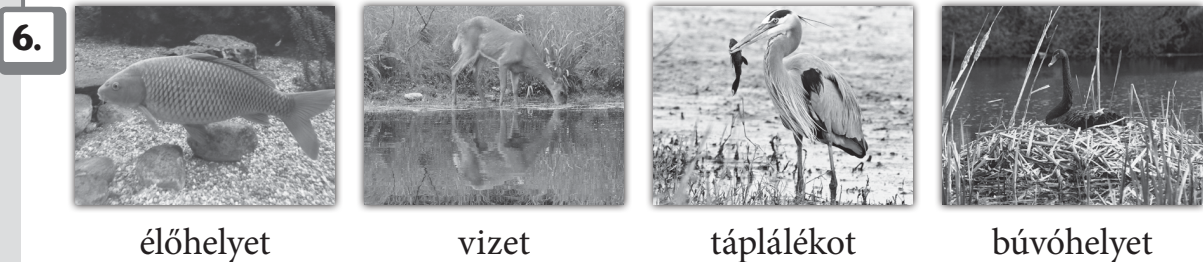
- ① fej
- ② törzs
- ③ farokrész
- ④ úszók

4

5.

Kültakarója	nyálkás bőr, mely csupasz vagy pikkelyes
Szaporodása	ikrával
Mozgása	úszik
Élőhelye	víz

4

4

7. Az elnevezésük abból adódik, ... béka

2

A legősibb szárazföldi gerinces állatok, ... krokodil

8. Kételtűek: 1, 2, 5 Hüllők: 3, 4, 6, 7

7

9.

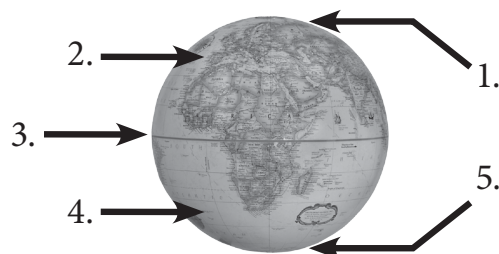
	Testét vastag, száraz bőr fedi.	Testét nyálkás bőr fedi.	Ikrával szaporodik.	Úszik.	Tojással szaporodnak.	Gerincesek.	Szárazföldön is él.	Kopolyával lélegzik.	Min-denevő állatok.	Tü-dővel lélegzik.
		X		X		X	X	X		
	X			X	X	X	X			X
		X	X	X		X		X	X	
										
	X									
				X	X	X	X			X
										

23

6. felmérő feladatlap

1.

Milyen alakú a Föld? gömb

1. Északi-sark
2. északi félteke
3. egyenlítő
4. déli félteke
5. Déli-sark

5

Magyarország melyik megjelölt részben található? Írd le! déli félteke

2.

A Föld a képzeletbeli tengelye körül forog.

24 óra = 1 nap

nappal ↔ éjszaka

A Föld a Nap körül kering.

365 nap 6 óra = 1 év

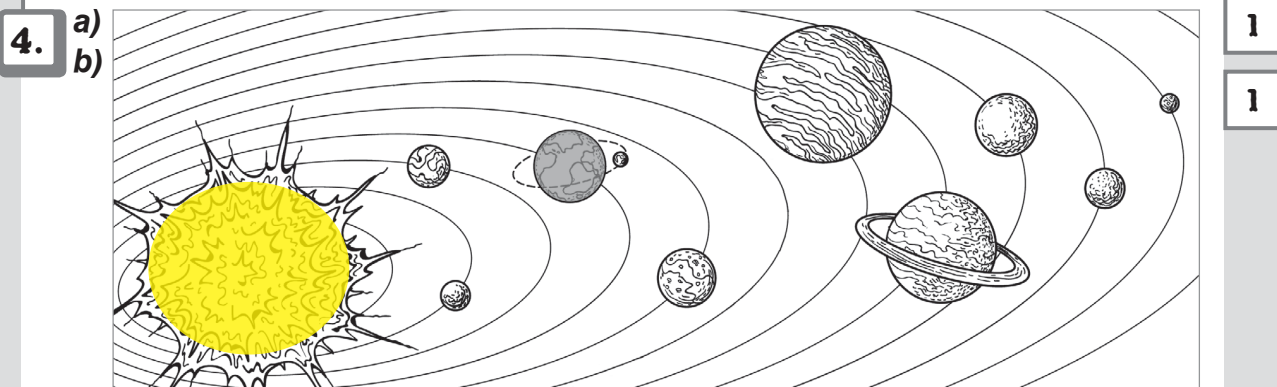
évszakok váltakozása

7

3.

A Föld egy nap alatt fordul meg a képzeletbeli tengelye körül. Ennek a következménye a nappalok és éjszakák váltakozása. A Föld egy év alatt kerüli meg a Napot. Ennek a következménye az évszakok váltakozása.

6

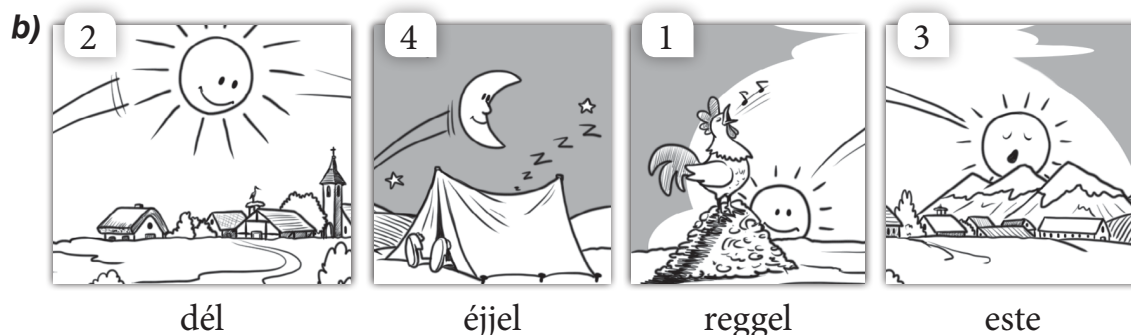
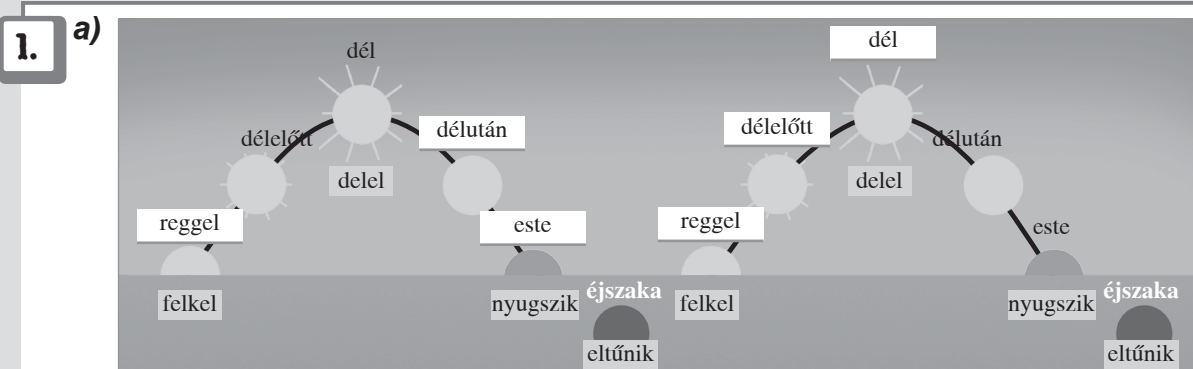

c) harmadik

5. A Föld energiaforrása a Nap. I
 D-vitaminhoz juttatja az embereket. I
 A Nap egyszerre bevilágítja a Föld minden részét. H
 A Nap hőt és fényt sugároz, ami az élet egyik feltétele. I
 Energiát ad a növényeknek, hogy meg tudják termelni a táplálékukat. I

6. A világegyetem régóta foglalkoztatja az emberiséget. Tanulmányozására létrejött tudomány a csillagászat. A csillagászok nélkülözhetetlen eszköze a távcső, mely segíti a távoli tárgyak megfigyelését.

7. felmérő feladatlap

2.

a) A hét napjai: hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap

1

b) Milyen nap volt tegnap, tegnapelőtt? (adott naphoz viszonyítva)

4

Milyen nap lesz holnap, holnapután? (adott naphoz viszonyítva)

Melyik a hét első és utolsó napja? hétfő, vasárnap

Melyek a hétvége napjai? szombat, vasárnap

3.

a)
b)

tél – kopasz fa	2
	5
	11
	16

tavasz- virágzó fa	1
	6
	10
	12

4

12

Évszak: tél

Évszak: tavasz

Hónapok: december, január, február

Hónapok: március, április, május

nyár – gyümölcs termés a fán	4
	8
	9
	14

ősz- színes levelek	3
	7
	13
	15

Évszak: nyár

Évszak: ősz

Hónapok: június, július, augusztus

Hónapok: szeptember, október,
november

c)

16

d) Hány napból áll egy év? 365 Hány hónap van egy évben? 12 Hányadik hónap az október? 10 Hány napból állhat a február? 28, 29 Hányadik hónapban van az anyák napja? 5 Hány hónap van a névnapod és a születésnapod között? (Egyénre szabottan ellenőrzünk.)

6

e) Sorolj fel mindegyik évszakra legalább két kiemelt eseményt!

8

Tél:

Nyár:

(Egyénre szabottan ellenőrzünk.)

(Egyénre szabottan ellenőrzünk.)

Tavasz:

Ősz:

(Egyénre szabottan ellenőrzünk.)

(Egyénre szabottan ellenőrzünk.)

4.

a)

Tél	Tavasz	Nyár	Ősz
3, 4, 7, 15	1, 2, 9, 11	6, 13, 14, 16	5, 8, 10, 12

16

b) (A napi időjárás figyelembevétele.)

1

5.

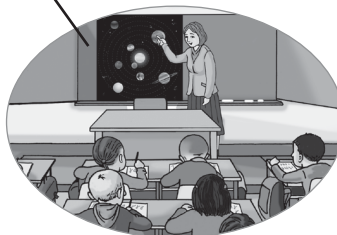
idén

tavaly

jövőre

néhány év múlva

évekkel ezelőtt

5

6.

10

passzív pihenés

aktív pihenés

8. felmérő feladatlap

1. a) Az édesanyja méhében (hasában).

1

b) 9 hónap

1

2.

serdülő

5

magzat

1

csecsemő

2

felnőtt

7

8

kisgyerek

3

idős, öreg

8

kisiskolás

4

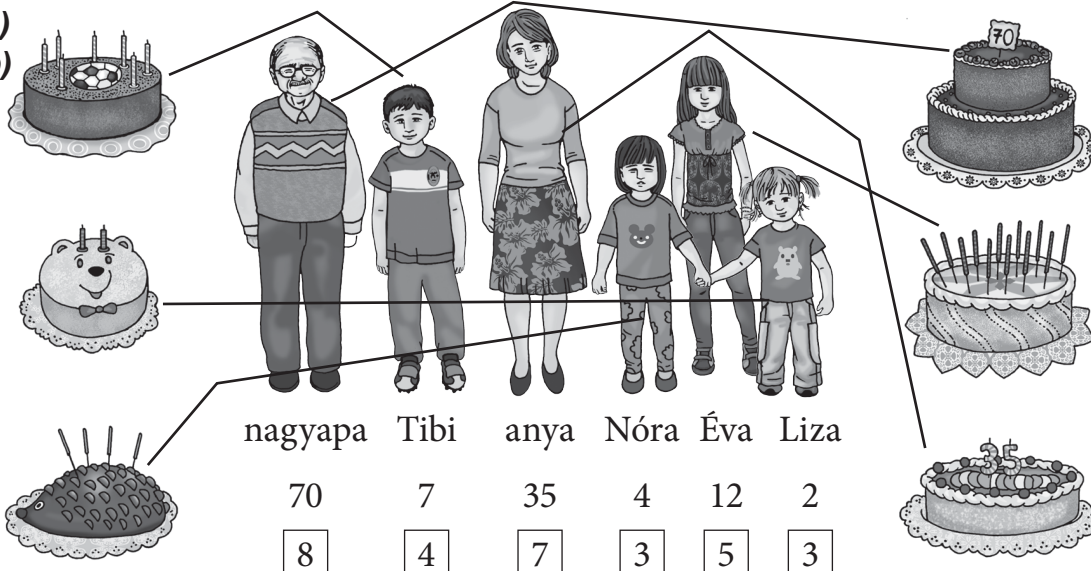
ifjú

6

3.

a)

b)

6

6

4.

Melyik életkorban vagy most? kisiskolás

3

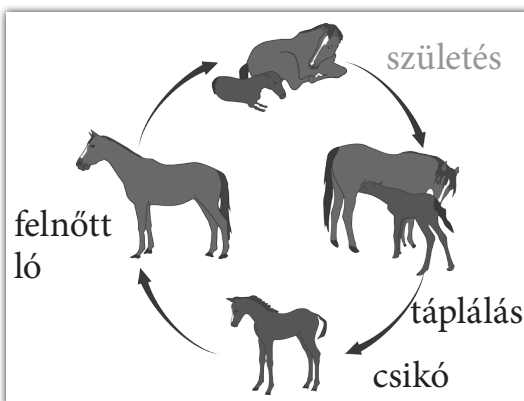
Melyik életkorban voltál ez előtt? kisgyerek

Melyik életkorba kerülsz ez után? serdülő

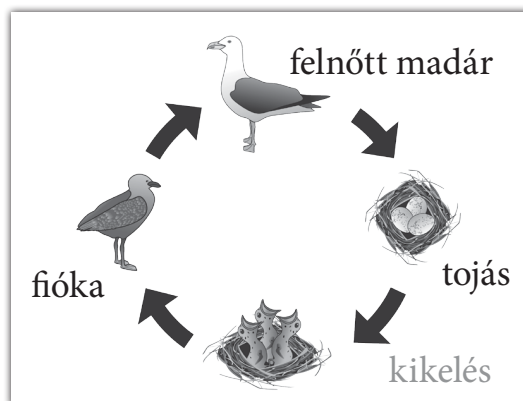
5.

a)

b)

emlősök

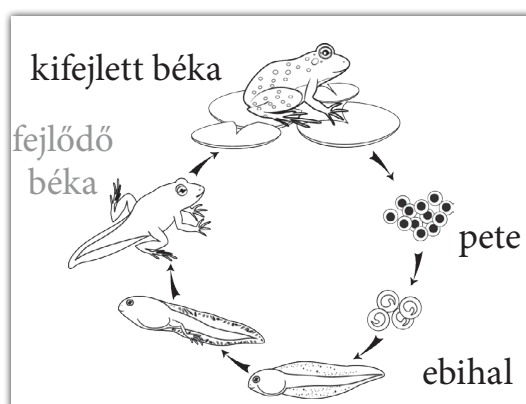
madarak

5

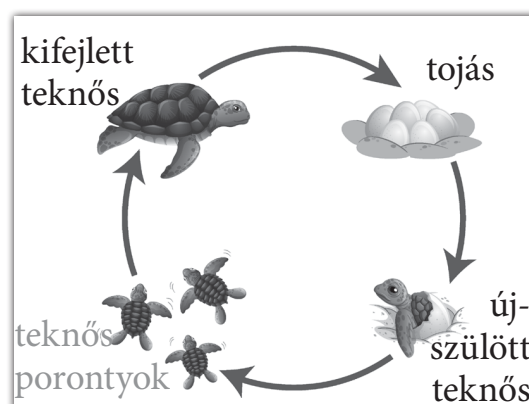
14

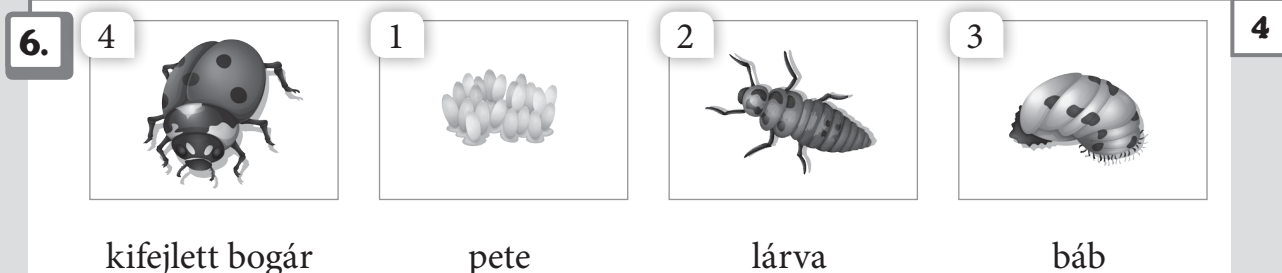
halak

hüllők

kétéltűek

7. Az állatok szaporodásuk alapján peterakók, tojásrakók vagy elevenszülők lehetnek. A petéből kikelő lárvákat a szülők általában nem gondozzák. A tojásból kikelő fiókák gondoskodást igénylő fészeklakók vagy hamar önállóuló fészekhagyók lehetnek. Az elevenszülők gondoskodnak kicsinyeikről.

8. a) almafa

- ☐ A mag ☐ B csemete ☐ C virágzó fa ☐ D termő fa

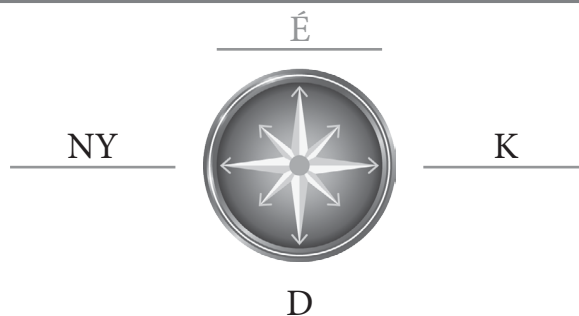
b) A fák – az évszakokhoz való alkalmazkodásukat figyelembe véve – lehetnek: lombhullatók és örökzöldek. A gyümölcsfák sok évig élő, sokszor termő, fás szárú, virágos növények. Az élő növények közé tartoznak. Életműködéseik az évszakok időjárásához alkalmazkodnak.

9. felmérő feladatlap

- 1.** A Nap látszólagos napi mozgása alapján nevezték el a fővilágtájak egy részét. A Nap a látóhatár keleti oldalán kel fel, nyugati oldalán nyugszik le. Délben tartózkodik a legmagasabban, déli irányban delel. Déllel ellentétes irány az észak.

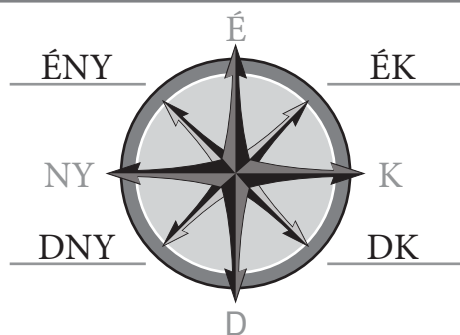
6

- 2.** Észak
Kelet
Dél
Nyugat

6

- 3.** a)

- b) A mellékvilágtájak a fő világtájak között helyezkednek el.

4

1

- c) Északkal ellentétes fővilágtáj → Dél → jele: D
Kelet és észak közötti mellékvilágtáj → Északkelet → jele: ÉK

4

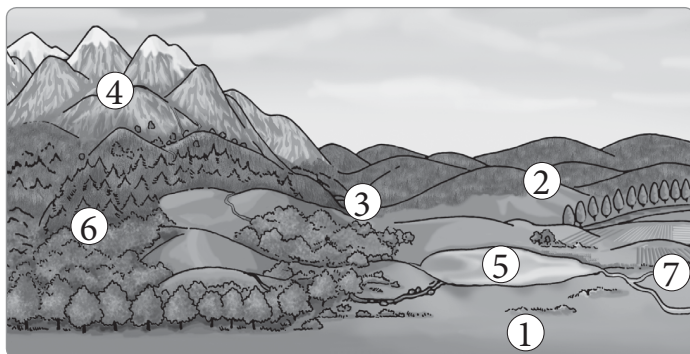
- d) távcső teleszkóp rúd mágnese iránytű tájoló

1

- 4.** A banktól keletre van a Déli Volán épülete. I
A bevásárlóközponttól északi irányban található az uszoda. I
Az iskolától keletre kell menni a gimnáziumhoz. H
A piactól nyugatra van a Városi Könyvtár. H
Az óvodától északnyugatra helyezkedik el a Polgármesteri Hivatal. I

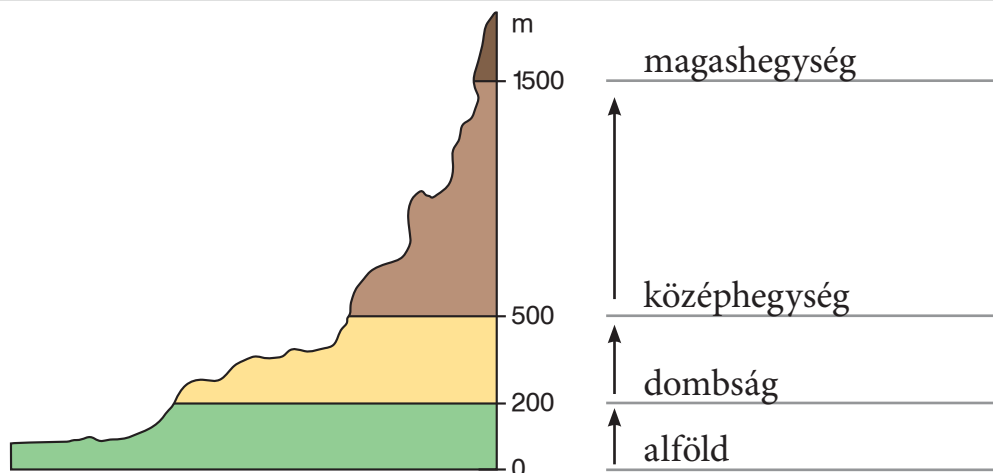
5

- 5.**

7

6.

a)
b)

4

4

c)

	Igen	Nem
A magassági szám a tenger mélyétől mért távolság.		X
Hazánk felszíni formái: alföld, dombság, hegység.		X
Magyarország legnagyobb része sík vidék.	X	
Legmagasabb hegyünk a Bükk hegységben lévő Kékes (1014 m).		X
A leghosszabb folyónk a Tisza.	X	

5

7.

9

10. felmérő feladatlap

1.	a) (Egyedi rajzok készítése)	1
	b) (Az elkészült rajz alapján értékeljük.)	1
	c) Az alaprajz a tárgyak körvonalas felülnézeti rajza. A nagyobb tárgyakról csak kicsinyítve készíthető alaprajz. A kicsinyítés mértékét mértékszám-mal fejezzük ki. Például 1:100 azt jelenti, hogy ami a rajzon 1 cm, az a va-lóságban 100 cm.	4

2.				3
	tanya	város	falu	

3.	a) (A gyerek lakóhelyének figyelembevétele.)	1
	b) (Egyénre szabottan ellenőrzzük.)	1
	c) (Egyénre szabottan ellenőrzzük.)	2

4.	a) állatkert b) posta c) kórház d) gyógyszertár	4

5.	a) 3. Kirándulóknak nyújt lényeges információt. ...	4
	1. Felszíni formákat – síkságokat, dombságokat, hegységeket –, ...	
	2. Vármegyékre osztja az országot, ...	
	4. A települések közötti, gépkocsival járható, ...	

b)			2
	domborzati térkép	közigazgatási térkép	

6.

A térkép is felülnézeti alaprajz.

1

A térkép a valóságot lekicsinyítve ábrázolja.

A térkép a tájékozódás nélkülözhetetlen eszköze.

A térkép nem használja a színeket, a jeleket.

A térképeket jelmagyarázatokkal látják el.

A térképek jelrendszere a világon mindenki számára ugyanazokat az információkat jelentik.